

«ایران» از جزئیات بودجه ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومانی ۱۴۰۲ گزارش می دهد

لایحه‌ای برای بهبود معیشت مردم

گروه اقتصادی / روز گذشته با حضور

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور، لایحه بودجه ۱۴۰۲ به‌عنوان دومین بودجه دولت سیزدهم تقدیم مجلس شد. بودجه‌ای که توجه به پیشرفت اقتصادی نوام با عدالت، امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم، اصلاح ساختار بودجه، ایجاد شفافیت، جلب سرمایه عمومی و خصوصی برای طرح‌های نیمه‌تمام، طرح هاب مرتبط با آب و خشکسالی، اجراء نظام یکپارچه مدیریت مالی دولت و... از نکات برجسته آن است.

براساس این گزارش، لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با سقف کلی ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان در دولت سیزدهم بسته شده که نسبت به سال جاری حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان و معادل ۴۰ درصد افزایش دارد. جزئیات ارقام کلی بودجه نشان می دهد که بودجه سال آینده از نظر منابع و مصارف در رقم ۵۲۶۱ هزار میلیارد تومان تراز می شود. اما بودجه از دو بخش بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت تشکیل می‌شود که بودجه عمومی شامل ۲۱۶۴ هزار میلیارد تومان است.

اجزای بودجه عمومی نیز شامل منابع عمومی بالغ بر ۱۹۸۴ هزار میلیارد تومان و درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی شامل ۱۸۰ هزار میلیارد تومان است. همچنین بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که حجم عمده کل بودجه سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده با رقم ۳۰۹۷ هزار میلیارد تومان بسته شده است.

■ **اعداد و ارقام طلایی بودجه ۱۴۰۲**

با وجود افزایش درآمدهای مالیاتی، نرخ مالیاتی تولید نسبت به قوانین پایه ۷ درصد کاهش پیدا کرده است. به‌عبارت دیگر قرار نیست از تولیدکننده و مردم مالیات بیشتری گرفته شود بلکه قرار است با شناسایی فرار مالیاتی و استفاده از پایه‌های جدید سهم درآمدهای پایدار در بودجه افزایش پیدا کند.

اما در بخش حقوق و دستمزد، دولت هم ضریب حقوق را به‌طور متوسط ۲۰ درصد افزایش داده است و

و هم براساس قانون جمعیت، حق اولاد را صد درصد و حق عائله را ۵۰ درصد بیشتر کرده است با این حساب حداقل حقوق سال آینده ۷ میلیون تومان است و حقوق‌ها تا این سقف هم از مالیات معاف هستند.

دولت برای تولید و اشتغال ۳۱ هزار میلیارد تومان منابع دیده است که این مبالغ از طریق صندوق عدالت و پیشرفت در استان‌ها تخصیص داده می‌شود تا امکانات و حمایت‌ها فقط مختص چند شهر بزرگ نباشند.

در بودجه سال آینده، دولت سنگین‌ترین رقم‌های سال‌های گذشته را به حمایت از معیشت و کاهش هزینه‌های مردم اختصاص داده است. ۱۰۴ هزار میلیارد تومان برای یارانه نان و ۶۹ هزار میلیارد تومان هم برای کاهش هزینه‌های دارویی کنار گذاشته شده که این رقم‌ها به غیر از حمایت‌های مستقیم یارانه‌ای و دیگر حمایت‌ها در بخش بیمه و سلامت است. اما یک خبر خوب هم لایبای بودجه برای کشاورزان دیده شده است. حدود ۳ هزار میلیارد تومان یارانه برای تأمین نهاده‌ها و کود محصولات کشاورزی اختصاص داده شده است و شرایط گرفتن تسهیلات بانکی هم برای کشاورزان راحت‌تر شده است.

در حالی که یکی از نگرانی‌های جدی مردم بحث آب است، دولت در بودجه سال آینده ۳۵ هزار میلیارد تومان منابع برای طرح‌های مدیریت آب و کنترل آب‌های مرزی دیده است و برای اولین بار یک هزار میلیارد تومان به توسعه طرح استفاده از آب‌های ژرف اختصاص داده است. در مجموع دولت سیزدهم هم بودجه را شفاف کرده است و هم با وجود محدودیت منابع پول خوبی به حل

مشکلات اصلی کشور اختصاص داده است.

■ **درآمد ۶۰۳ هزار میلیارد تومانی فروش نفت**

براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، در بخش خلاصه واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۲ و در حوزه واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، منابع حاصل از فروش نفت و درآمدهای نفتی ۶۰۳ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. همچنین منابع حاصل از فروش واگذاری اموال منقول و غیرمنقول ۱۰۷ هزار و ۹۹۹ میلیارد تومان تعیین شده است.

در بخش هزینه‌های مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، در فصل ساختمان و ۲۰۶ هزار میلیارد تومان، ماشین آلات و تجهیزات ۶۳۰۶ هزار میلیارد تومان، سایر دارایی‌های ثابت ۳۱۶ میلیارد تومان، زمین ۹ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان و در بخش سایر دارایی‌های تولید نشده نیز ۴۷۰۴ هزار میلیارد تومان برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تعیین شده است.

■ **سهم صندوق توسعه ملی از صادرات نفت ۲۰ درصد شد**

سهم صندوق توسعه ملی از منابع

جزئیات افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارمندان

دولت در لایحه بودجه سال آینده پیشنهاد داد متوسط حقوق کارمندان ۲۰ درصد براساس آخرین حکم کارگزینی به گونه‌ای افزایش یابد که مبلغ قرارداد کمتر از ۷ میلیون تومان نباشد.

تبصره ۱۲ این لایحه به حقوق و دستمزد اختصاص دارد. در این لایحه آمده است: ضریب حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر به میزان متوسط ۲۰ درصد براساس آخرین حکم کارگزینی به گونه‌ای افزایش یابد که مجموع حکم کارگزینی برای کارکنان رسمی و پیمانی و مبلغ قرارداد منته‌ده ماهانه برای کارکنان قرارداد کار معین (مشخص) و کارکنان طرح خدمت پزشکیان و پیراپزشکان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نسبت مدت کارکرد از ۷۰ میلیون ریال (۷ میلیون تومان) کمتر نباشد. حقوق بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و

حاصل از صادرات نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز) در لایحه بودجه سال آینده، ۴۰ درصد

تعیین شد. در لایحه بودجه سال آینده، بانک مرکزی مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم ۱۴.۵ درصدی شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم ۱۴.۵ درصدی شرکت دولتی ذی‌ربط وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر، همچنین سهم ۳ درصد مناطق نفت‌خیز، گازخیز و توسعه نیافته اقدام کند.

■ **سهم ۷۲ درصدی مالیات از درآمدهای عمومی دولت**

براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، سهم مالیات ۸۲۸ هزار و ۶۰۹ میلیارد تومان، در بخش درآمدهای حاصل از مالکیت دولت ۹۶.۶ هزار میلیارد تومان و درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات ۱۳۷ هزار میلیارد تومان منابع در نظر گرفته شده است. براساس جزئیات بودجه سال

۲۶ درصدی پیدا کرده است و این برای تشویق حضور پیمانکاران در برنامه‌های عمرانی خواهد بود. بودجه عمرانی هم در لایحه دولت افزایش قابل توجهی نسبت به سال گذشته داشته و به رقم ۳۲۷ هزار و ۹۲۰ میلیارد تومان رسیده است. این رقم نسبت به لایحه بودجه ۱۴۰۱ رشد بیش از ۲۶ درصدی را تجربه کرده است. از طرف دیگر برای شرکت‌های ایرانی طرف قرارداد با شرکت‌های خارجی پیمانکار دولت مشوق‌های خوبی دیده شده است.

■ **جزئیات مالیات بر مجموع درآمد**
بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، مالیات بر مجموع درآمد به‌صورت پلکانی از ۱۰ تا ۳۰ درصد تعیین شد. سقف معافیت مالیاتی سالانه موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم مبلغ ۸۲۰ میلیون ریال (۸۴ میلیون تومان) تعیین می‌شود.

همچنین نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی نسبت به مازاد ۸۴۰ میلیون ریال (۸۴۰ میلیون تومان) تا یک میلیارد و ۱۶۸ میلیون ریال (۱۶۸ میلیون تومان)؛ معادل ۱۰ درصد، نسبت به مازاد یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون ریال (۱۶۸ میلیون تومان) تا ۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون ریال (۲۷۶ میلیون تومان)؛ معادل ۱۵ درصد، نسبت به مازاد ۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون ریال (۲۷۶ میلیون تومان) تا ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال

تجدیدپذیر در سال ۱۴۰۲ نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱، ۵۴ برابر شده است. مصارف فرآورد شده از محل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۴۰۲ برای سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی (ساتبا) به رقم بی‌سابقه ۴۰۴۹ هزار میلیارد تومان رسیده است.

■ **مبلغ یارانه نقدی سال آینده تغییر نمی‌کند**

در لایحه بودجه سال آینده در

مجموع ۳۱۵ هزار میلیارد تومان برای

دارو، ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار میلیارد ریال را برای یارانه نقدی و معیشتی، ۴۵۰ هزار میلیارد ریال بابت مستمری خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، ۵۶۰ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نان، یک میلیون و ۲۶۳ هزار و ۱۳۰ میلیارد ریال بابت هزینه تولید، انتقال، توزیع و فروش و بازپرداخت تعهدات و ۴۸۵ هزار و ۲۹۰ میلیارد ریال بابت عوارض و مالیات برارزش افزوده فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی و تعهدات استفاده کند.

■ **حقوق تا ۷ میلیون از مالیات معاف شد**

در لایحه بودجه سال آینده، معافیت مالیاتی حقوق تا ۷ میلیون تومان (درآمد سالانه ۸۴ میلیون تومان) تعیین شده است. براساس بند «و» تبصره ۱۲ حقوق و دستمزد لایحه بودجه سال آینده، در سال ۱۴۰۲ سقف معافیت مالیاتی و نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی که تحت عناوینی از قبیل حقوق و مزایا (به استثنای عیدی، مقرری یا مزد، حق شغل، حق شاغل، فوق‌العاده‌ها، اضافه‌کار، حق‌الرحمه، حق مشاوره، حق حضور در جلسات،

■ پنجشنبه ۲۲ دی ۱۴۰۱

■ سال بیست و هشتم

■ شماره ۸۱۰۲

تهران – دویی در مسیر افزایش همکاری‌های پولی و بانکی

۵۰۰ میلیون درهم وارد بازار شد

رئیس‌کل بانک مرکزی کشورمان با‌معاون نخست‌وزیر و همچنین رئیس‌کل بانک مرکزی امارات متحده عربی دیدار کرد. تقویت همکاری‌های دوجانبه در بخش مالی و بانکی محور این گفت‌وگوها بود. به گزارش بانک مرکزی،

محمدرضا فرزین روز سه‌شنبه در دیدار با منصور بن زائد آل نهیان، معاون نخست‌وزیر و وزیر دیوان ریاست امارات، همکاری‌های ایران و امارات و توسعه مناسبات اقتصادی، تجاری و بانکی را مورد بحث و تبادل نظر قرار داد. همچنین در این دیدار دو طرف روابط دوجانبه ایران و امارات و راه‌های تقویت آن بویژه در زمینه مالی و بانکی را مورد بررسی قرار دادند. بر اساس این گزارش، در این دیدار شهیل بن محمد المزروعی، وزیر انرژی و زیرساخت و خالد محمد سالم البعمی التیمی، رئیس‌کل بانک مرکزی امارات متحده عربی حضور داشتند. گفتنی است، مهدی صفری معاون دیپلماسی اقتصادی وزیر امور خارجه نیز در این مذاکرات، حضور داشت.

■ **عرضه گسترده ارز در بازار**

۵۰۰ میلیون درهم در پیروز وارد بازار شد و عرضه درهم در روزهای آتی هم تداوم خواهد یافت. یک مقام مسئول به تسنیم گفت: با توجه به سیاست‌های جدیدی که در رابطه با ثبت سفارش، معاملات ارزی و مدیریت جریان‌ات درآمدی، وضع و اجرایی شده است در روزهای آتی شاهد افزایش عرضه ارزهای مختلف متناسب با میزان نیازهای تجاری کشور، تسریع در تأمین ارز مورد نیاز و واردکنندگان و کاهش هزینه‌های غیرضرور برای نقل و انتقال و تبدیلات خواهیم بود.

«ایران» بررسی کرد

انحلال شرکت ذخیره سازی گاز در دولت قبل باعث ناترازی گاز است

محمد میرزا احمدی خبرنگار

جفای بزرگ وزارت نفت دولت قبل به ذخیره‌سازی گاز در کشور، با تعطیلی و به انحلال کشاندن شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در سال ۹۷ تصمیمی که با امضای نهایی پای برکه انحلال آن، ذخیره‌سازی گاز طبیعی در کشور به معنی واقعی‌ت قبل از آغاز به کار دولت سیزدهم، از دستور کار خارج و راهی بایگانی تاریخ هم شد. شواهد نشان می‌دهند که تصمیم برای انحلال شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در سال ۹۷ دست‌کم در سکوت کامل خبری به مرحله اجرا گذاشته شد. هرچند که یک یا دو رسانه در آن زمان، در مورد تبعات منفی انحلال شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی هشدارهایی داده بودند. اما این وزارت نفت در دوران زنگنه بود که در کمال خونسردی و آرام از کنار این موضوع گذر کرد. مدیرعامل شرکت مهندسی توسعه گاز در گفت‌وگو با «ایران‌با» با انتقاد از انفعال وزارت نفت در دولت‌های یازدهم و دوازدهم در زمینه توسعه ذخیره‌سازی گاز، گفته است که در دولت یازدهم، نه تنها هیچ اقدامی برای توسعه ذخیره‌سازی گاز انجام نشد، بلکه حتی یک قرارداد بالادستی هم به امضا نرسید. رضا نوشادی توضیح داد که در چهار سال دوم دولت روحانی هم، توسعه ذخیره‌سازی منوط به حضور سرمایه‌گذار خارجی شد. البته شورشی که تحت تحریم قرار دارد امکان حضور سرمایه‌گذار خارجی در آن وجود ندارد، بنابراین در کنار اتخاذ چنین تصمیم غلطی، وزارت نفت دولت قبل، شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی را نیز منحل کرد. غیراقتصادی بودن طرح ذخیره‌سازی گاز، از سوی مدیران وزارت نفت در دولت قبل به عنوان یکی از دست‌مابه‌های به انحلال کشاندن شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در آن ایام اعلام شده است؛ تعبیری غلط که فرصت ذخیره‌سازی گاز و پاسخگویی به نیاز انرژی در فصل سرد سال را از کشور سلب کرد. از ذخیره‌سازی گاز به عنوان روشی مطمئن و کارآمد برای پاسخگویی به نیاز بالای انرژی در فصل سرد می‌شود؛ روشی که حتی کشورهای اروپایی هم برای کم‌ترین‌ساختن تحریم‌گازی روسیه علیه اروپا به کار بسته‌اند. از قرار معلوم، ظرفیت ذخیره‌سازی در کشورهای اروپایی به طور میانگین ۲۲ درصد از گاز مصرفی، روسیه ۱۹ درصد، آمریکا ۱۶ درصد، ترکیه ۷ درصد و در ایران فقط ۱.۷ درصد است. یک مؤسسه مشاوره انرژی، گزارش داده که در ایران حدود ۴۰ ساختار زمین‌شناسی با پتانسیل ذخیره‌سازی وجود دارد که در صورت بهره‌برداری از آنها، بخش قابل توجهی از کسری ۲۰ میلیون مترمکعبی زمستان را می‌توان به‌راحتی پوشش داد. ناگفته‌نماند که به دلیل ضعف در ذخیره‌سازی گاز در دولت قبل، ناترازی گاز دست‌کم از چندسال اخیر به یک معضل جدی برای صنعت نفت کشور تبدیل شده است. گویا، امسال هم صنعت نفت کشور با چالش‌های جدید ۲۰۰ میلیون مترمکعب گاز مواجه خواهد بود. ناترازی گاز را در زبانی ساده، به وجود فاصله بین مصرف و تولید تعبیر می‌کنند؛ عملی که استمرار آن، نه تنها بر روند تولید صنایع مختلف بلکه بر اقتصاد کشور هم تأثیرات منفی خود را گذارده است. در حال حاضر مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی و تجاری از مرز ۶۰۰ میلیون مترمکعب در روز گذشته است و حدود ۷۲ درصد تولید گاز کشور در این بخش مصرف می‌شود. ۲۰۰ میلیون مترمکعب تولیدی گاز خام در کشور صورت‌پذیرد، در حالی که در حال حاضر تولید روزانه به ۸۵۰ میلیون مترمکعب رسیده است. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز، تختقد ذخیره‌سازی ۲۰ درصد از گاز مصرفی را برای روزهای سرد سال، نیازمند سرمایه‌گذاری حدود ۵.۵ میلیارد دلاری در ۱۴ پروژه دانسته و گفته است که از ارقام سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ذخیره‌سازی آن قدر بزرگ نیست و از منابع داخلی قابل تأمین است. به نظر می‌رسد منظور او برای منابع داخلی شرکت ملی گاز تأمین بیشتر به تلاش شرکت ملی گاز ایران برای تأمین منابع ذخیره‌سازی باشد که گویا بخشی از منابع مورد نیاز ذخیره‌سازی از محل منابع داخلی شرکت ملی گاز تأمین خواهد شد. نوشادی گفته که در حال حاضر برنامه ذخیره‌سازی در دولت سیزدهم به صورت جدی دنبال می‌شود به نحوی که تا سال ۱۴۰۵ و در صورت تأمین کامل منابع، میزان ذخیره‌سازی به ۱۰ درصد تولید خواهد رسید و تأکید کرد که ذخیره‌سازی در دولت قبل به فراموشی سپرده شده بود. واقعیت این است که ذخیره‌سازی گاز همواره در تجارت گاز از جایگاه رفیعی برخوردار بوده است، به نحوی که در بسیاری از کشورهای دنیا بین ۱۰ تا ۱۲ درصد گاز مصرفی را ذخیره‌سازی می‌کنند؛ اقدامی که با هدف ذخیره‌سازی انرژی برای کنترل «اوج مصرف گاز» صورت می‌گیرد. دست‌اندرکاران امر، ریشه بخشی از ناترازی داخلی شرکت گاز در کشور را در عدم توجه به ذخیره‌سازی در وزارت نفت دولت قبل دانستی و معتقدند که ذخیره‌سازی گاز در دولت قبل در جز، در حالی که اگر ذخیره‌سازی در صدر برنامه‌های وزارت نفت قرار داشت، نه تنها شرکت ذخیره‌سازی گاز منحل نمی‌شد، بلکه اکنون کشور با مشکل ناترازی گاز هم مواجه نبود. وزارت نفت دولت قبل با پشت کردن به اولویت مهمی چون ذخیره‌سازی گاز طبیعی، ضربه سنگینی به صنعت نفت و گاز کشور وارد کرد؛ ضربه‌ای که تا سال‌ها تبعات آن بر پیکره صنعت نفت کشور باقی خواهد ماند.